

BECAUSE
FORESTS
MATTER

FOREST STEWARDSHIP COUNCIL

**“Principles, Criteria and Indicators of Good Forest
Management in Poland”**

Approved by the Union of Association “Working Group FSC-Poland” at the General
Assembly on 25th November 2005.

CONTENT

STANDARD SCOPE	3
BASIS FOR THE STANDARDS	3
COMPLIANCE WITH THE STANDARDS.	3
CONSULTATION OF THE DOCUMENT	3
PRINCIPLE 1. COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES	4
PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS AND RESPONSIBILITIES	6
PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS	7
PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKERS' RIGHTS	8
PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST	11
PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT	13
PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN	19
PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT	22
PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS	24
PRINCIPLE 10. PLANTATIONS	26
ANNEX I. GLOSSARY OF TERMS.	29
ANNEX II. LIST OF THE NATIONAL AND LOCAL FOREST LAWS, ADMINISTRATIVE REQUIREMENTS, MULTILATERAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS, REFERENCE TO LISTS OF ENDANGERED SPECIES.	31

Standard scope

This “Principles, Criteria and Indicators of Good Forest Management in Poland” may be applied within all forests and forest types located in Poland.

Some indicators are only applicable for either small and/or low intensity managed forests (SLIMF), medium size or large forest management operations (FMO) or a combination of them. For the purpose of this standard the thresholds for SLIMF, medium and large FMO-s is following:

SLIMF FMO-s: a) FMO-s managing forest area below 500 ha

b) FMO-s where the rate of harvest is less than 20% of mean annual increment and total annual harvest is less than 5000 cbm(independent from the area) .

medium size FMO-s: FMO-s managing forest area of 500 to 10 000 hectares

large size FMO-s: FMO-s managing forest area over 10 000 hectares

Basis for the standards

This standard has been approved by the Board of FSC Working Group at the General Assembly on 25th of November 2005. The standard is based on the five years work of the Working Group, wide national and international consultation and practical testing of the document.

The Working Group will continue development of additional documents (commented version of the standard) describing detailed aspects for verification of the presented Document. This will be developed as soon as the document will be accepted by the General Assembly.

Compliance with the standards.

The examination if a forest management is complying with the “Principles, Criteria and Indicators for Good Forest Management” is determined solely via assessing the indicators of the standard. For the assessment of certain criteria every indicator has to be examined. The assessment of an enterprise fulfilling a principle or not is based on the fulfilment of the criteria.

In the case of identifying indicators that have not been or only partly been fulfilled, these will then be documented by the certifier in the evaluation report. At the same time it is examined if it is a major or minor failure of the criteria.

Minor failures are the case, when indicators have been violated involuntarily, temporarily and non-systematically or when the violation falls below or above the indicator insignificantly. Minor failures do not put the fulfilment of the criteria strictly out of question. If such violations are identified, measures have to be installed that make repetition impossible.

Major failures are the case, when indicators have been systematically and regularly been violated over an extended period of time or if the consequences of the violation hold true for a great area. Major failures are also the case, when the violations are known within the enterprise, and the enterprise still continues to fail to introduce appropriate or contemporary correcting measures. If major failures are identified they restrain the operation from issue the certificate. When they are identified within an already existing certificate, these have to be corrected within a 3-month time frame, otherwise the certificate is suspended.

Consultation of the document

This document is publicly available, can be copied but it's content have to stay unchanged. It is available in Polish and English language versions at the www.fsc.pl website. Polish FSC Working Group is open to all comments, and suggestions which can be submitted to the sekretariat office of the Group: sekretariat@fsc.pl, Tel.: +48 68 321 47 40.

PRINCIPLE 1. COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES	
Forest management shall respect all applicable laws of the country in which they occur, and international treaties and agreements to which the country is a signatory, and comply with all FSC Principles and Criteria.	
Criteria	Indicators
1.1. Forest management shall respect all national and local laws and administrative requirements.	<p>1.1.1. FMO shall meet all national, state/provincial and local appropriate laws Interview with authorities, controlling bodies, stakeholders and field observations.</p> <p>1.1.2. The staff shall be aware of relevant requirements of legislation and their responsibilities. Inspection of documents, staff interview.</p> <p>1.1.3. <u>Large and medium FMO-s</u>: copies of relevant legislation shall be available in head office and for the staff Inspection of documents, access to the electronic legislation databases.</p> <p>1.1.4. Corrective actions shall be implemented in case non-compliance is identified. Discovered non compliances with legislation shall be recorded. Inspection of documents, authorities, controlling bodies and staff interview.</p>
1.2. All applicable and legally prescribed fees, royalties, taxes and other charges shall be paid.	<p>1.2.1. Evidence shall exist of on-time payment of any prescribed fees, royalties, taxes and other charges. prescribed fees, royalties, taxes and other charges Check of the financial documentation.</p> <p>1.2.2. In case of discrepancies, FMO shall maintain a full documentation related to the discrepancies and solving them. Documents inspection, confirmation from tax authorities, staff and stakeholder interview</p>
1.3. In signatory countries, the provisions of all binding international agreements such as CITES, ILO Conventions, ITTA, and Convention on Biological Diversity, shall be respected.	<p>1.3.1. <u>Medium and Large FMO-s</u>: FMO shall be aware of applicable law implementing international conventions. Staff interview.</p> <p>1.3.2. FMO shall meet all obligations resulting from binding international agreements such as CITES, ILO Conventions, ITTA, and Convention on Biological Diversity. Review of documents, field visits.</p>
1.4. Conflicts between laws, regulations and the FSC Principles and Criteria shall be evaluated for the purposes of certification, on a case by case basis, by the certifiers and the involved or affected parties.	<p>1.4.1. Perceived conflicts between laws and present standard shall be recorded by the FMO. Documents review. Interview with forest managers.</p> <p>1.4.2. Any conflicts identified shall be resolved through consultation between the FSC certifier, FMO and dispute</p>

	<p>resolution committee of the Polish FSC National Initiative.</p> <p>Documents review. Interview with forest managers.</p>
<p>1.5. Forest management areas should be protected from illegal harvesting, settlement and other unauthorized activities.</p>	<p>1.5.1. <u>Medium and Large FMO-s</u>: FMO shall have a monitoring system for illegal harvesting, settlement and other unauthorized activities with formal documented periodic inspections.</p> <p>Documents inspection.</p> <p>1.5.2. The forest manager shall take all reasonable legal measures to prevent illegal usage of the forest area or natural resources, poaching and non authorized illegal timber extraction.</p> <p>Inspection of documents, field visits.</p> <p>1.5.3. Illegal harvest, settlements and other unauthorized usage shall be reported to the responsible authorities.</p> <p>Review of documents.</p>
<p>1.6. Forest managers shall demonstrate a long-term commitment to adhere to the FSC Principles and Criteria.</p>	<p>1.6.1. FMO shall clearly demonstrate long-term support for the FSC “Principles, Criteria and Indicators for Good Forest Management”.</p> <p>Review of public presentations and documents, interview with senior managers.</p> <p>1.6.2. FMO commitment should be expressed in written.</p> <p>Review of documents.</p> <p>1.6.3. FMO shall ensure adherence of the employees and contractors towards the requirements of FSC “Principles, Criteria and Indicators for Good Forest Management”.</p> <p>Interview with employees, contractors</p> <p>1.6.4. If part of the certified FMO area is not covered by the certification process, FMO shall commit publicly and in written to the long term support of the FSC Principles and Criteria also for this non certified part.</p> <p>Field and documents inspection.</p>

PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS AND RESPONSIBILITIES	
Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established.	
Criteria	Indicators
2.1. Clear evidence of long-term forest use rights to the land (e.g. land title, customary rights, or lease agreements) shall be demonstrated.	<p>2.1.1. FMO shall possess legal documents proving its legal rights of ownership or rights to manage the forest area. Documents inspection, ownership and land register review, interview with stakeholders demonstrating use rights.</p> <p>2.1.2. Property borders shall be marked or otherwise clearly delineated (e.g. follow natural boundaries). Field and maps inspection.</p>
2.2. Local communities with legal or customary tenure or use rights shall maintain control, to the extent necessary to protect their rights or resources, over forest operations unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.	<p>2.2.1. FMO shall identify and document communication with local communities, or other stakeholders, who have recognized legal or customary tenure or traditional use rights, and those rights are respected. Inspection of documents. Interview with staff and local stakeholders.</p> <p>2.2.2. FMO shall ensure that local communities have access to the forest for collection of Non-Timber Forest Products (NTFP) such as berries and mushrooms for own consumption Interview with local stakeholders and staff.</p> <p>2.2.3. FMO shall ensure that local communities are not discriminated in buying wood for own consumption. Interview with local community representatives.</p> <p>2.2.4. Forest Management planning respect management impact for fulfillment of indicators 2.2.1.; 2.2.2.; 2.2.3 and is consulted with interested communities.</p>
2.3. Appropriate mechanisms shall be employed to resolve disputes over tenure claims and use rights. The circumstances and status of any outstanding disputes will be explicitly considered in the certification evaluation. Disputes of substantial magnitude involving a significant number of interests will normally disqualify an operation from being certified	<p>2.3.1. Records shall be maintained of disputes over tenure and use rights. Inspection of documents.</p> <p>2.3.2. Every reasonable effort shall be made to resolve conflicts through consultation aiming at achieving agreement or consent. Interview with local stakeholders.</p> <p>2.3.3. FMO shall not proceed in activities that has led to dispute unless the dispute is solved in a way accepted by all parties. Inspection of documentation, field visits.</p> <p>See also 4.5.3.</p>

PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS	
Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established.	
Criteria	Indicators
3.1. Indigenous peoples shall control forest management on their lands and territories unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.	Criteria considered not applicable since Poles are native people in their homeland.
3.2. Forest management shall not threaten or diminish, either directly or indirectly, the resources or tenure rights of indigenous peoples.	Criteria considered not applicable since Poles are native people in their homeland.
3.3. Sites of special cultural, ecological, economic or religious significance to indigenous peoples shall be clearly identified in cooperation with such peoples, and recognized and protected by forest managers.	Criteria considered not applicable since Poles are native people in their homeland.
3.4. Indigenous peoples shall be compensated for the application of their traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations. This compensation shall be formally agreed upon with their free and informed consent before forest operations commence.	Criteria considered not applicable since Poles are native people in their homeland.

PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKERS' RIGHTS

Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well-being of forest workers and local communities.

Criteria	Indicators
<p>4.1. The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given opportunities for employment, training, and other services.</p>	<p>4.1.1. No evidence of discrimination in labor practices, including hiring, advancement, dismissal, remuneration and employment-benefits shall exist. Interview with employees and local stakeholders.</p> <p>4.1.2. Wages or income of employees (contractors and their subcontractors as well) shall be at least as high as those in comparable occupations in the same region and shall not be lower than the established minimum wage. Interview with employees and local stakeholders.</p>
<p>4.2. Forest management should meet or exceed all applicable laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families.</p>	<p>4.2.1. Forest services are conducted by entities which guarantee and implement applicable by law level of safety, quality, environment protection and techniques. Inspection of documents (e.g. forest companies licences), fields visits.</p> <p>4.2.2. Appropriate health and safety equipment including helmet, high visibility vest/jacket, safety boots, safety trousers and first aid kit shall be used in the field by chain saw operators, harvesting companies and contractors. Any person entering an ongoing logging site should wear a helmet and high visibility vest. Field visit, interview with contractors.</p> <p>4.2.3. Staff climbing trees should be appropriately trained in safety procedures and tree climbing, and shall use appropriate safety equipment. Interview with appropriate staff, trainings document review</p> <p>4.2.4. Workers involved in dangerous work such as storm damage removal, logging of large trees and tree climbing shall never works alone. Staff interview, field inspection.</p> <p>4.2.5. Workers shall be instructed about procedures in case of emergency situation such as accident, fire or oil and chemicals spill. Staff interview.</p> <p>4.2.6. FMO shall conduct regular checks to ensure that all safety procedures are observed in the field, and technical equipment is appropriate to the specific forest services. Document review, interviews, field visits.</p> <p>4.2.7. Warning signs shall be posted at public access roads to sites with ongoing logging operation.</p>

	<p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>4.2.8. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall maintain a supervision system, which allow to identify potential accidents and undertake eventually corrective actions.</p> <p style="text-align: right;">Documents inspection, field visits.</p> <p>4.2.9. <u>Large and medium FMO's</u>: FMO shall have a system and improve qualifications and health and safety and modern forest techniques in place.</p> <p style="text-align: right;">Documents inspection, staff interview.</p>
<p>4.3. The rights of workers to organize and voluntarily negotiate with their employers shall be guaranteed as outlined in Conventions 87 and 98 of the International Labor Organisation (ILO).</p>	<p>4.3.1. All workers shall be able to form and join a trade union of their choice without fear and discrimination.</p> <p style="text-align: right;">Interview with employees</p> <p>4.3.2. <u>Large and medium FMO-s</u>: Collective bargaining with representative trade unions shall be carried out in good faith and with best efforts to come to an agreement.</p> <p style="text-align: right;">Interview with trade union representatives, inspection of negotiation documents.</p> <p>4.3.3. Employees of FMO's are kept informed about business developments which affect their social situation and salary. FMO support and keeps records about consultation with employees.</p> <p style="text-align: right;">Review of documentation, interview of employees without attendance of their superiors.</p>
<p>4.4. Management planning and operations shall incorporate the results of evaluations of social impact. Consultations shall be maintained with people and groups (both men and women) directly affected by management operations.</p>	<p>4.4.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall have a system for enabling participation by local communities and interested stakeholders (both men and woman) in the management planning process.</p> <p style="text-align: right;">Analysis of documents.</p> <p>4.4.2. All interested parties shall have access to relevant information connected with activities having direct impact to those parties.</p> <p style="text-align: right;">Interviews with local stakeholders records of meetings.</p> <p>4.4.3. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall have a system in place to document stakeholder (men and woman) concerns and request and FMO's response.</p> <p style="text-align: right;">Documents review, interview with stakeholders.</p> <p>4.4.4. <u>Large and medium FMO-s</u>: Areas of special economic, ecological, cultural or spiritual value for local communities shall be mapped and management takes considerations to these values.</p> <p style="text-align: right;">Documents inspection, interview with local authorities and municipalities.</p> <p>4.4.5. Neighbouring property owners and affected stakeholders (men and woman) are kept informed of forest operation</p>

	<p>that materially affects them. Their input is reconsidered in the FMO activities.</p> <p>Interview with representatives of stakeholders, neighbouring properties owners.</p>
<p>4.5. Appropriate mechanisms shall be employed for resolving grievances and for providing fair compensation in the case of loss or damage affecting the legal or customary rights, property, resources, or livelihoods of local peoples. Measures shall be taken to avoid such loss or damage.</p>	<p>4.5.1. Reasonable effort shall be made to resolve conflicts through consultation aiming at achieving agreement or consent.</p> <p style="text-align: right;">Interviews with respective parties.</p> <p>4.5.2. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall have a documented mechanism for compensation of affected parties in case local community resources are damaged as result of forestry activities.</p> <p style="text-align: right;">Records of courts and similar institutions, Inspection of documents, interview with stakeholders.</p> <p>4.5.3. Grievances of substantial magnitude involving a significant number of interests disqualify an operation from being certified</p> <p style="text-align: right;">Interview with stakeholders, inspection of documents.</p>

PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST	
Forest management operations shall encourage the efficient use of the forest's multiple products and services to ensure economic viability and a wide range of environmental and social benefits.	
Criteria	Indicators
5.1. Forest management should strive toward economic viability, while taking into account the full environmental, social, and operational costs of production, and ensuring the investments necessary to maintain the ecological productivity of the forest.	<p>5.1.1. Revenue received shall be sufficient to cover forest management costs, e.g. management planning, road maintenance, silvicultural treatments, long-term forest health, growth and yield monitoring, and conservation investments. Review of documentation (e.g. financial reports, annual accounting)</p> <p>5.1.2. If similar profits can be achieved, the owner choose this environmentally and socially friendlier, Field inspection, interviews, review of documents (e.g. environmental impact assessment)</p> <p>5.1.3. FMO shall demonstrate effort in gathering external funds for increase social and environmental functions of forests. Inspection of documents.</p>
5.2. Forest management and marketing operations should encourage the optimal use and local processing of the forest's diversity of products.	<p>5.2.1. The most effective use for individual tree and timber species shall be sought. Inspection of documentation, field visits.</p> <p>5.2.2. Non-timber forest products (e.g. seeds, berries, mushrooms, resin, greenery, Christmas trees) shall be considered during forest use and processing. Inspection of documentation.</p> <p>See also 5.4</p>
5.3. Forest management should minimize waste associated with harvesting and on-site processing operations and avoid damage to other forest resources.	<p>5.3.1. The layout of existing and planned forest roads, bridges, and harvesting tracks should be appropriate to the scale and intensity of management operations and taking into account environmental constraints. Document and field inspections.</p> <p>5.3.2. Harvesting techniques should be designed to avoid losses of merchantable volumes and damage to remaining forest resources. Field inspections</p> <p>5.3.3. FMO shall monitor occurring damages resulting from forest operations. Inspection of documents.</p>
5.4. Forest management should strive to strengthen and diversify the local economy, avoiding dependence on a single forest product.	<p>5.4.1. FMO's sales policies and methods shall consider needs of local processing industry. Inspection of documents (sales statistics). Interviews with local processors.</p> <p>5.4.2. FMO shall strive to diverse the products of forest activities where it is economically justified. This refer to diverse wood and NTF products including non-material services</p>

	<p>like tourism, rest and education.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents</p> <p>See also 5.2</p>
<p>5.5. Forest management operations shall recognize, maintain, and, where appropriate, enhance the value of forest services and resources such as watersheds and fisheries.</p>	<p>5.5.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall assess the impact of forest management on the multiple services produced in the forest such as support of biodiversity, outdoor life, watersheds, landscape, esthetic, NTFP (fishing, hunting, berries and mushrooms), protection of cultural and biological values, in written.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents</p> <p>5.5.2. <u>Large FMO-s</u>: Negative impacts identified by assessment as described in 5.5.1 should be minimized.</p> <p style="text-align: right;">Interview and field inspection.</p> <p>5.5.3. During management planning FMO shall consider and document areas important for mushrooms and berry picking and recreation when planning forest operations.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents</p> <p>5.5.4. Neither systematic drainage is carried out, nor existing drainage is maintained.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection and interviews with forest managers.</p> <p>See 4.4.3</p>
<p>5.6. The rate of harvest of forest products shall not exceed levels which can be permanently sustained</p>	<p>5.6.1. Annual allowable cut, by area or volume, shall be set based on conservative and well-documented estimates of growth and yield so far.</p> <p style="text-align: right;">Review of documents</p> <p>5.6.2. Actual annual harvest shall be strictly documented, including site, species, quantities, assortments, clients, date and terms and monitoring documentation.</p> <p style="text-align: right;">Review of documents, field inspection</p> <p>5.6.3. FMO-s shall document commercial harvest of NTFP such as seeds, Christmas trees, greenery and game.</p> <p style="text-align: right;">Document review and interview.</p> <p>5.6.4. Boundaries of harvesting areas shall be clearly marked or clearly distinguishable.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p>

PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT	
Forest management shall conserve biological diversity and its associated values, water resources, soils, and unique and fragile ecosystems and landscapes, and, by so doing, maintain the ecological functions and the integrity of the forest.	
Criteria	Indicators
6.1. Assessment of environmental impacts shall be completed -- appropriate to the scale, intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources -- and adequately integrated into management systems. Assessments shall include landscape level considerations as well as the impacts of on-site processing facilities. Environmental impacts shall be assessed prior to commencement of site-disturbing operations.	<p>6.1.1. FMO shall assess environmental impacts during management and forest activities planning before those activities and designate appropriate mitigation measures in management plan. Landscape level considerations shall be incorporated.</p> <p style="padding-left: 40px;">Inspection of documents prepared before forest activities (e.g. management plan, environment impact assessments)</p> <p>6.1.2. Measures to minimize negative environmental impacts of forest operations shall be followed in the field, e.g. wet soil types shall be handled with precaution to avoid soil damages, sensitive bird habitats shall not be intervened in birds nesting period. Time and methods of forest operations shall reconsider local circumstances (humidity, birds existence and nesting period).</p> <p style="padding-left: 40px;">Inspection of documents, field visits.</p> <p>6.1.3. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall have a documented procedure for conducting documented environmental impact assessments prior to major management activities in the forest and investments such as repairing, constructions of new roads, nurseries settlement, exploitation of peat, gravel, sand.</p> <p style="padding-left: 40px;">Inspection of documents, field inspection.</p> <p>6.1.4. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall identify and avoid negative environmental impacts prior to and during road construction, road maintenance.</p> <p style="padding-left: 40px;">see also 5.5.4.</p> <p style="padding-left: 40px;">Inspection of documents, field inspection.</p> <p>6.1.5. Environmental impacts of on-site processing facilities shall be assessed and controlled (e.g. waste, construction impacts, etc.).</p> <p style="padding-left: 40px;">Inspection of documents, field inspection.</p>
6.2. Safeguards shall exist which protect rare, threatened and endangered species and their habitats (e.g., nesting and feeding areas). Conservation zones and protection areas shall be established, appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources. Inappropriate hunting, fishing, trapping and collecting shall be controlled.	<p>6.2.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall have credible recognized, listed and depicted on maps sites of rare plants, fungi and animals within their forest area. Protection plans are respected.</p> <p style="padding-left: 40px;">Inspection of documents, interview with local environmentalists, employees.</p> <p>6.2.2. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall be aware of and conserve the officially registered protected species in their forest area.</p> <p style="padding-left: 40px;">Interviews, field inspection.</p>

	<p>6.2.3. Sites and habitats of threatened, rare and endangered species and are protected and saved during all forest activities Inspection of documents, field visits.</p> <p>6.2.4. FMO employees that undertake decisions having impact on rare, threatened and endangered species and their habitats are aware of their presence and can recognize them in the field. Interview with the staff, field inspection.</p> <p>6.2.5. Activities in the sites and habitats of threatened, rare and endangered species shall be conducted based on conservation plans so that the conservation values are not harmed or endangered in any way. Documents review, field visits</p> <p>6.2.6. No peat extraction from naturally valuable peat bogs is carried out. Peat bogs are not drained and leased for exploitation. Field inspection.</p> <p>6.2.7. Natural and semi-natural non-forest areas on the forest land are maintained in natural conditions. Field inspection</p> <p>6.2.8. Well-heads as well as river and stream beds are protected and spared during forest operations Field inspection.</p> <p>6.2.10. The FMO does not hunt or tolerate hunting of protected animal species, poaching, inappropriate hunting, fishery and gathering. Field inspection</p> <p>see 6.1.2.</p>
<p>6.3. Ecological functions and values shall be maintained intact, enhanced, or restored, including:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Forest regeneration and succession. b) Genetic, species, and ecosystem diversity. c) Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem. 	<p>6.3.1. Natural regeneration and local provenances shall be given a priority. (a, b, c). Field inspection, documents review.</p> <p>6.3.2. On wet soil types selective logging and regeneration in small groups shall be given a priority (a, b, c). Field inspection</p> <p>6.3.3. The area of the clear-cuts shall not exceed of the size 3 hectares. Recurrence of cuts shall be not shorter than 5 years. Field inspection, documents and maps review.</p> <p>6.3.4. Thinning and harvesting operations shall favor development of mixed stands (a, b, c). Field inspection, interview with staff.</p>

	<p>6.3.5. Natural elements of forest ecosystems (old and hollow standing trees, trees with bird nests, snags - standing dead trees and small-seeded and fruit species, etc.) are present and shall not be eliminated as a result of forest activities.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, interview with employees.</p> <p>6.3.5.1. Resources of cavity trees allow the existence of species which require hollows in their lifecycle. In the forest hollow trees shall be present in amount of at least 200 per every 100 ha. Concrete parameter, depending on local population requirements require consultation with experts (b).</p> <p style="text-align: right;">Field inspection</p> <p>6.3.5.2. Resources of dead wood (diverse in their size, species and forms appropriate to the wood stand composition in which they occur) should exceed the level of 5% of compartment's [oddział] standing volume. Concrete parameter, depending on local population requirements require consultation with experts (a,b,c)</p> <p style="text-align: right;">Field inspection</p> <p>6.3.5.3. <u>Large and medium FMO-s</u>: Fragments of stands with minimum area 5% of every operation area and not smaller than 0,05-0,10 ha shall be kept untouched for natural wood decay. (a,b,c)</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, interview with employees.</p> <p>See 6.9, 5.5.4,</p>
<p>6.4. Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the scale and intensity of operations and the uniqueness of the affected resources.</p>	<p>6.4.1. <u>Large FMO-s</u>: FMO shall protect representative samples of existing ecosystems in their natural state covering at least 5 % of the total forest area and record them on the maps.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, documents review.</p> <p>6.4.2. <u>Large FMO-s</u>: Selection of forest areas to be preserved as required in 6.4.1 shall be based on the identification of key biological areas identified through consultation with environmental stakeholders, local government and scientific authorities.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, interview with stakeholders.</p> <p>6.4.3. <u>SLIMF and medium FMO-s</u>: FMO shall protect representative samples of existing rare and/or endangered ecosystems in their natural state.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, documents review.</p> <p>6.4.4. No timber harvesting shall take place in areas protected as required in 6.4.1 or 6.4.3.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, documents review.</p> <p>6.4.5. Existing drainage systems shall not be maintained in protected areas.</p>

	Field inspection
	See also 6.2
6.5. Written guidelines shall be prepared and implemented to: control erosion; minimize forest damage during harvesting, road construction, and all other mechanical disturbances; and protect water resources.	<p>6.5.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: written guidelines for minimizing erosion and soil damage exist and are followed during forest activities. Field inspection, maps review.</p> <p>6.5.2. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall be aware of soil types appropriate for logging depending on weather conditions to avoid soil damage. interview with staff.</p> <p>6.5.3. Guidance to field staff should cover technical specifications for skid trail (location, width and density), log landing, maintaining biodiversity, buffer zones, protecting standing trees, protection species sites and road design. Interview with staff, inspection of documents.</p> <p>6.5.4. Activities shall be taken to minimize trees and soil damage and erosion during harvesting operations (e.g., wide tires, low pressure tires, glide tracks, permanent skidding rails) Documents review</p> <p>6.5.5. No road fill or waste material (e.g. rocks, brush, branches) from site preparation or other activities shall be placed in swamps, lakes and stream courses. Field inspection, interview with employees.</p> <p>6.5.6. Buffer zones with at least double tree high wide shall be left along water bodies and open landscape. Clear-cuts harvesting of such zones is prohibited. Field inspection.</p>
	See also 6,1; 7.3
6.6. Management systems shall promote the development and adoption of environmentally friendly non-chemical methods of pest management and strive to avoid the use of chemical pesticides. World Health Organization Type 1A and 1B and chlorinated hydrocarbon pesticides; pesticides that are persistent, toxic or whose derivatives remain biologically active and accumulate in the food chain beyond their intended use; as well as any pesticides banned by international agreement, shall be prohibited. If chemicals are used, proper equipment and training shall be provided to minimize health and environmental risks.	<p>6.6.1. Use of chemical plants protection methods shall be restricted to extraordinary situations and based on prescribed written expertise of forest pathologist. Field and documents inspection</p> <p>6.6.2. The best available technology shall be employed to minimize the use of chemicals. Field inspection, interview with staff.</p> <p>6.6.3. No WHO Type 1A and 1B pesticides (according to WHO) chlorinated hydrocarbons, non-degradable pesticides, toxic pesticides, or those derivatives remain biologically active and accumulate in the food chains have been applied. Interview of documents. Chemical storage inspection.</p> <p>6.6.4. All uses of chemical substances shall be recorded including information on the name of the chemical, the purpose, demarcation of site, the date and the amount</p>

	<p>used at minimum.</p> <p style="text-align: right;">Review of documents.</p> <p>6.6.5. Chemical storage, mixing and application practices shall meet applicable regulation and codes of best practice. The employees dealing with chemicals are appropriately trained.</p> <p style="text-align: right;">Interview of staff and documents. Chemical storage inspection</p> <p>6.6.6. Responsible employees shall be aware of and able to implement emergency procedures for clean-up following spillages and other accidents with chemicals.</p> <p style="text-align: right;">Interview with staff. Review of documents.</p>
<p>6.7. Chemicals, containers, liquid and solid non-organic wastes including fuel and oil shall be disposed of in an environmentally appropriate manner at off-site locations.</p>	<p>6.7.1. Chemical, container, liquid and solid waste shall be disposed out of forest in an environmentally sound and legal manner, whether from forest operations or processing facilities.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>6.7.2. Efforts shall be taken to control and minimize disposal of all types of waste in the forest including garbage left from visitors.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, review of regulations.</p> <p>6.7.3. Appropriate oil absorbent kit shall be available in forest machinery.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>6.7.4. Appropriate oil absorbent kit or spill proof tanks shall be used at chain saws filling and service points.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>6.7.5. Forest machinery shall be without oil/fuel leakage.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>6.7.6. Biodegradable oil should be used for chainsaws and hydraulic oil in forest machinery.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, interview with forest staff.</p> <p>6.7.7. Whenever possible non-organic waste shall be recycled.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p>
<p>6.8. Use of biological control agents shall be documented, minimized, monitored and strictly controlled in accordance with national laws and internationally accepted scientific protocols. Use of genetically modified organisms shall be prohibited.</p>	<p>6.8.1. Biological control agents shall only be used in exception cases and shall be documented, minimized, monitored and strictly controlled.</p> <p style="text-align: right;">Documents review, field inspection</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents, interviews with related staff.</p> <p>6.8.2. Genetically modified organisms (GMOs) shall not be used.</p> <p style="text-align: right;">Interview with staff and when the case documents inspection.</p>
<p>6.9. The use of exotic species shall be</p>	<p>6.9.1. Native forests shall not be converted to exotic plantations.</p>

<p>carefully controlled and actively monitored to avoid adverse ecological impacts.</p>	<p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>6.9.2. Species outside natural range areas shall not be cultivated in the forest.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>6.9.3. The spread of invasive exotic species that have been historically introduced shall be monitored and if necessary, actions should be taken to control or eliminate the species.</p> <p style="text-align: right;">Field and documents inspection.</p> <p>6.9.4. Eventual seedling mycorrhisation shall be carried out using native fungi species.</p> <p style="text-align: right;">Field, documents inspection.</p> <p>See also 10.3</p>
<p>6.10. Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) entails a very limited portion of the forest management unit; b) does not occur on high conservation value forest areas; and c) will enable clear, substantial, additional, secure long term conservation benefits across the forest management unit. 	<p>6.10.1. Conversion of forestland to other land uses shall not be done unless resulting from legally established procedures and supported by cultural, landscape, recreational or natural interests and</p> <ul style="list-style-type: none"> a) entails a very limited portion of the forest management unit; b) does not occur on high conservation value forest areas; c) will enable clear, substantial, additional, secure long term conservation benefits across the forest management unit. <p style="text-align: right;">Inspection of documents.</p> <p>6.10.2. Plans for conversion should be supported by stakeholders, including local communities and governmental agencies unless:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) entails a very limited portion of the forest management unit; b) does not occur on high conservation value forest areas; c) will enable clear, substantial, additional, secure long term conservation benefits across the forest management unit. <p style="text-align: right;">Interview with stakeholders, inspection of documents.</p> <p>6.10.3. FMO shall not converse of forests into plantations.</p> <p style="text-align: right;">Field and document inspection</p> <p>See also 6.9</p>

PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN

A management plan -- appropriate to the scale and intensity of the operations -- shall be written, implemented, and kept up to date. The long term objectives of management, and the means of achieving them, shall be clearly stated.

Criteria	Indicators
<p>7.1. The management plan and supporting documents shall provide:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Management objectives; b) Description of the forest resources to be managed, environmental limitations, land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands; c) Description of silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resource inventories; d) Rationale for rate of annual harvest and species selection; e) Provisions for monitoring of forest growth and dynamics; f) Environmental safeguards based on environmental assessments; g) Plans for the identification and protection of rare, threatened and endangered species; h) Maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership; i) Description and justification of harvesting techniques and equipment to be used; 	<p>7.1.1. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall have a valid management plan prepared according to national legislation and a written description of the management objectives (a, e). <p style="text-align: right;">Review of documents.</p> <p>7.1.2. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO management plan, or its appendices shall include:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Management objective (a). b) A general description of the history, including ownership and use of the forest management area (b). c) A stand level description of the forest resources including area, site type/forest type, soil type, species, age class distribution, height, site class, average diameter (dbh) and volume (b, c). d) Summaries for the total forest area including total area (ha), forest cover percentage, area by site types/forest type, age class distribution, total annual increment and average volume per hectare (b, c, d). e) Provisions for monitoring of forest growth and dynamics (e); f) Description and justification of the management system used, including types of silvicultural systems used.(c) g) general description of monitoring activities implemented to ensure conservation of protected areas and HC VF resources (f, g) h) Maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership (h) i) Description and justification of harvesting techniques and equipment to be used (i) <p style="text-align: right;">Documents review.</p> <p>7.1.3. The plan shall be technically sound and sufficiently detailed, given the size of the forest operation, complexity and intensity of forest operations. <p style="text-align: right;">Documents review.</p> </p> <p>7.1.4. Maps should be of sufficient quality to effectively guide field activities (see also criterion 6.5) <p style="text-align: right;">Maps review.</p> </p> <p>7.1.5. Management plans or related annual operating or harvesting plan shall be available to staff and</p> </p>

	<p>implemented in the field.</p> <p>Interview with staff, field visits, inspection of documents.</p>
<p>7.2. The management plan shall be periodically revised to incorporate the results of monitoring or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances.</p>	<p>7.2.1. Management plan (and/or annual operating plan) revision or adjustments shall occur in timely manner (with revision period not more than 10 years).</p> <p>Review of documents.</p> <p>7.2.2. <u>Large and medium FMO-s</u>: Management plan revisions shall occur based on national legislation requirements and incorporate changing silvicultural, environmental, social and economic conditions</p> <p>Review of documents</p> <p>7.2.3. <u>SLIMF FMO-s</u>: Management plan revisions shall follow national procedures.</p> <p>Review of documents.</p> <p>see also 8.2</p>
<p>7.3. Forest workers shall receive adequate training and supervision to ensure proper implementation of the management plan.</p>	<p>7.3.1. <u>Large FMO-s</u>: Forest managers and supervisors shall have appropriate qualification, preferably nationally recognized, ensuring that they are able to plan and organize forest operations and other elements of the management plan.</p> <p>Interview with staff and respective education objectives.</p> <p>7.3.2. <u>Large FMO-s</u>: a written training plan shall exist and be implemented.</p> <p>Documents review, interview with staff.</p> <p>7.3.3. <u>Large FMO-s</u>: relevant staff shall receive training in biodiversity issues.</p> <p>Interview with staff.</p> <p>7.3.4. <u>SLIMF and medium FMO-s</u>: For harvesting activities, FMO shall hire only workers who have received instructions on proper and safe felling techniques.</p> <p>Interview with forest staff.</p> <p>7.3.5. All workers, as well as contractors and their workers and self-employed persons should be sufficiently educated and trained in the tasks they are assigned to and preferably hold relevant skill certificates.</p> <p>Interview with staff, review of documents.</p> <p>7.3.6. All employees and contractors are effectively supervised and informed on the respective management plan content, its new elements, information's and solutions introduced to the forest management plan during its revision.</p> <p>Interview with staff. Inspection of documents.</p> <p>See also 4.1</p>
<p>7.4. While respecting the confidentiality of information, forest managers</p>	<p>7.4.1. <u>Large FMO-s</u>: FMO shall produce a public summary of the management plan that are available in printed versions</p>

<p>shall make publicly available a summary of the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1.</p>	<p>or published on the Internet. Summaries shall include the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1.</p> <p style="text-align: right;">Review of publicly available summaries.</p> <p>7.4.2. <u>SLIMF and medium FMO-s</u>: At minimum FMO shall be willing to provide access to relevant parts of the management plan to stakeholders who have interest in the forest management activities of FMO (e.g. neighboring landowners, local inhabitants, social and environmental stakeholders)</p> <p style="text-align: right;">Interview with stakeholders.</p>
---	--

PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT	
Monitoring shall be conducted -- appropriate to the scale and intensity of forest management -- to assess the condition of the forest, yields of forest products, chain of custody, management activities and their social and environmental impacts.	
Criteria	Indicators
8.1. The frequency and intensity of monitoring should be determined by the scale and intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of the affected environment. Monitoring procedures should be consistent and replicable over time to allow comparison of results and assessment of change.	<p>8.1.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO should have monitoring procedures for consistent and frequent monitoring of the aspects mentioned in 8.2, which allows comparison or the results and assessment of changes.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents</p> <p>8.1.2. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO should at a minimum conduct monitoring in connections with harvesting operations and re-forestation.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents</p> <p>see also 5.3.4.</p>
8.2. Forest management should include the research and data collection needed to monitor, at a minimum, the following indicators:	<p>8.2.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: Organisation have implemented monitoring plan which identify/describe observed changes in conditions in terms of:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) growth rates, regeneration area and species and age and species composition of forest resources, (typically part of the standard management plan prepared according to national legislation) (b, c); b) commercial harvest including harvest of NTFP such as seeds, seedling, game, greenery and Christmas trees (a). c) composition of fauna and flora and their dynamics d) environmental changes affecting flora, fauna, soil and water resources (e.g. erosion, outbreak of pest, spreading of invasive species, observed nesting sites for endangered bird species) (c, d) e) socioeconomic aspects (e.g. forest management costs, yields of all products, and changes in community and worker relations or conditions). f) forest areas identified by criterion 9 (HCV) <p style="text-align: right;">Documents review.</p> <p>8.2.2. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall at minimum have yearly records of harvested products (species and volume).</p> <p style="text-align: right;">Documents review.</p> <p>8.2.3. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall ensure that inventory data is regularly updated with periodic management plan revision (typically done during the standard management plan preparation according to national legislation)</p> <p style="text-align: right;">Documents review.</p>
8.3. Documentation shall be provided by the forest manager to enable monitoring and certifying organizations to trace each forest	8.3.1. Invoices, waybills and other applicable documentation related to transport of forest products shall be kept in a central location and/or shall be easily available for

<p>product from its origin, a process known as the "chain of custody."</p>	<p>inspection.</p> <p style="text-align: right;">Documents inspection.</p> <p>8.3.2. In case FMO is also handling non-certified timber or products, FMO shall clearly distinguish certified products from non-certified products through marks or labels, separate documented storage, and accompanying invoices or waybills.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection.</p> <p>8.3.3. Written procedures that ensure the certified status of sold products is clearly indicated on invoices and transport documents shall establish and implemented.</p> <p style="text-align: right;">Review of documents.</p> <p>8.3.4. Illegally logged wood reclaimed by the operation shall not be sold as certified.</p> <p>Inspection of documents, interview with staff responsible for sale.</p>
<p>8.4. The results of monitoring shall be incorporated into the implementation and revision of the management plan.</p>	<p>8.4.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: Monitoring data as required in indicator 8.2.1 shall be considered for management plan revision.</p> <p style="text-align: right;">Documents review</p> <p>8.4.2. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall ensure that the management plan is reviewed periodically according to national legislation.</p> <p style="text-align: right;">Documents review</p> <p>See also criterion 7.2</p>
<p>8.5. While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2.</p>	<p>8.5.1. <u>Large FMO-s</u>: FMO shall produce a public summary of the monitoring results and indicators listed in Criterion 8.2. and make it available in printed versions and publish on the internet.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of publicly available documents.</p> <p>8.5.2. <u>SLIMF and medium FMO-s</u>: At minimum FMO shall be willing to provide access to monitoring results mentioned in 8.1.2, 8.2.2, 8.2.3 as well relevant parts of the management plan to stakeholders who have interest in the forest management activities of FMO (e.g. neighboring landowners and local inhabitants, social and environmental stakeholders)</p> <p style="text-align: right;">Interview with FMO representatives and stakeholders.</p>

PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS	
Management activities in high conservation value forests shall maintain or enhance the attributes which define such forests. Decisions regarding high conservation value forests shall always be considered in the context of a precautionary approach.	
Criteria	Indicators
9.1. Assessment to determine the presence of the attributes consistent with High Conservation Value Forests will be completed, appropriate to scale and intensity of forest management.	<p>9.1.1. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall have written procedures for identifying and recording HCVF areas precede by analysis of attributes consistent with HCVF. Inspection of documents.</p> <p>9.1.2. <u>Large and medium FMO-s</u>: FMO shall assess to determine the presence of HCVF which shall include following categories of the forests:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) forest areas containing globally regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values (Natura 2000 sites, woodland key habitats and other officially protected areas) b) forest areas containing globally, regionally or nationally significant large landscape level forests, contained within, or containing the management unit, where viable populations of most if not all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance. c) forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems d) forest areas that provide basic services of nature in critical situations (e.g. watershed protection, erosion control) e) forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health) f) forest areas critical to local communities traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities) <p>Inspection of documents</p> <p>9.1.3. <u>Large and medium FMO-s</u>: HCVF areas shall be presented on maps. Inspection of maps</p> <p>9.1.4. <u>SLIMF FMO-s</u>: FMO shall carry out self evaluation of HCV forest areas precede by analysis of attributes consistent with HCVF. Interview with staff, review of documents. See also 4.4; 6.1; 6.2; 6.3</p>
9.2. The consultative portion of the certification process must place emphasis on the identified conservation attributes, and options for the maintenance thereof.	<p>9.2.1. <u>Large FMO-s</u>: Local stakeholders including environmental NGOs should be consulted to identify HCVF. Interview with stakeholders. Inspection of documents.</p> <p>9.2.2. <u>Large FMO-s</u>: FMO shall document the stakeholder</p>

	<p>consultation process in written.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents.</p> <p>9.2.3. Stakeholder consultations shall aim to adjustment of forest activities to protects HCVF values.</p> <p style="text-align: right;">Interview of documents. Field inspection.</p>
<p>9.3. The management plan shall include and implement specific measures that ensure the maintenance and/or enhancement of the applicable conservation attributes consistent with the precautionary approach. These measures shall be specifically included in the publicly available management plan summary.</p>	<p>9.3.1. <u>Large FMO-s</u>: Measures to maintenance and enhance HCVF values and officially protected areas shall be described in written public summary of the management plan.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents and it's availability.</p> <p>9.3.2. <u>SLIMF and medium FMO-s</u>: The FMO shall be willing to provide access to the information on protection measures of HCV forest areas in the FMO forests upon request.</p> <p style="text-align: right;">Interview with FMO representatives and stakeholders.</p> <p>9.3.3. Management measures in forests with HCV's respect the precautionary approach to maintain characteristic conservation attributes of these forests.</p> <p style="text-align: right;">Field inspection, interview with management staff.</p> <p>See also 7.1</p>
<p>9.4. Annual monitoring shall be conducted to assess the effectiveness of the measures employed to maintain or enhance the applicable conservation attributes.</p>	<p>9.4.1. HCVF shall be monitored on a regular basis to avoid activities such as logging that might endanger the conservation values.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents.</p> <p>9.4.2. Forest features, crucial for recognizing them as high conservation value shall be monitored and analyzed, expanding the range of forest monitoring listed in Criterion 8.2. Monitoring enables observation of negative trends in relation to high conservation values.</p> <p style="text-align: right;">Inspection of documents.</p> <p>See also 8.2</p>

PRINCIPLE 10. PLANTATIONS	
Plantations shall be planned and managed in accordance with Principles and Criteria 1-9, and Principle 10 and its Criteria. While plantations can provide an array of social and economic benefits, and can contribute to satisfying the world's needs for forest products, they should complement the management of, reduce pressures on, and promote the restoration and conservation of natural forests.	
Criteria	Indicators
10.1. The management objectives of the plantation, including natural forest conservation and restoration objectives, shall be explicitly stated in the management plan, and clearly demonstrated in the implementation of the plan.	Plantations are not the goal of close to nature sustainable forest management in Poland. Growing and continued establishing of plantations is not acceptable according to these standards. Existing areas classified as plantations are managed 1-9. Forest tree nurseries seed orchards and other area providing material necessary for regeneration are not considered plantations but instrumental areas of forest management. The Criterion is not applicable in Poland, see Principle 7.
10.2. The design and layout of plantations should promote the protection, restoration and conservation of natural forests, and not increase pressures on natural forests. Wildlife corridors, streamside zones and a mosaic of stands of different ages and rotation periods shall be used in the layout of the plantation, consistent with the scale of the operation. The scale and layout of plantation blocks shall be consistent with the patterns of forest stands found within the natural landscape.	The Criterion is not applicable in Poland, see Principle 6 and 7.
10.3. Diversity in the composition of plantations is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. Such diversity may include the size and spatial distribution of management units within the landscape, number and genetic composition of species, age classes and structures.	The Criterion is not applicable in Poland, see 6.8; 10.4
10.4. The selection of species for planting shall be based on their overall suitability for the site and their appropriateness to the management objectives. In order to enhance the conservation of biological diversity, native species are preferred over exotic species in the establishment of plantations and the restoration of degraded ecosystems. Exotic species, which shall be used only when their performance is greater than that of native species, shall be carefully monitored to detect unusual mortality, disease, or insect	The Criterion is not applicable in Poland, see 6.9

<p>outbreaks and adverse ecological impacts.</p>	
<p>10.5. A proportion of the overall forest management area, appropriate to the scale of the plantation and to be determined in regional standards, shall be managed so as to restore the site to a natural forest cover.</p>	<p>The Criterion is not applicable in Poland, see indicators under 6.2; 6.4; 10.2</p>
<p>10.6. Measures shall be taken to maintain or improve soil structure, fertility, and biological activity. The techniques and rate of harvesting, road and trail construction and maintenance, and the choice of species shall not result in long term soil degradation or adverse impacts on water quality, quantity or substantial deviation from stream course drainage patterns.</p>	<p>The Criterion is not applicable in Poland, see 6.5</p>
<p>10.7. Measures shall be taken to prevent and minimize outbreaks of pests, diseases, fire and invasive plant introductions. Integrated pest management shall form an essential part of the management plan, with primary reliance on prevention and biological control methods rather than chemical pesticides and fertilizers. Plantation management should make every effort to move away from chemical pesticides and fertilizers, including their use in nurseries. The use of chemicals is also covered in Criteria 6.6 and 6.7.</p>	<p>The Criterion is not applicable in Poland, see 6.6; 6.7</p>
<p>10.8. Appropriate to the scale and diversity of the operation, monitoring of plantations shall include regular assessment of potential on-site and off-site ecological and social impacts, (e.g. natural regeneration, effects on water resources and soil fertility, and impacts on local welfare and social well-being), in addition to those elements addressed in principles 8, 6 and 4. No species should be planted on a large scale until local trials and/or experience have shown that they are ecologically well-adapted to the site, are not invasive, and do not have significant negative ecological impacts on other ecosystems. Special attention will</p>	<p>The Criterion is not applicable in Poland, see 6.9; 10.4;</p>

<p>be paid to social issues of land acquisition for plantations, especially the protection of local rights of ownership, use or access.</p>	
<p>10.9. Plantations established in areas converted from natural forests after November 1994 normally shall not qualify for certification. Certification may be allowed in circumstances where sufficient evidence is submitted to the certification body that the manager/owner is not responsible directly or indirectly of such conversion.</p>	<p>The Criterion is not applicable in Poland.</p>

ANNEX I. Glossary of Terms.

Biological control: Living organisms („bioagens“ – especially certain species of insect, mites, helminths, fungi, bacteria or viruses) intentionally employed in elimination of forest weeds or pest. So-called biological agents according to articulation of *Lists of admissible preparations of forest protection*.

Certification body: A body that conducts control and certification in compliance with FSC Standards and is accredited by FSC Accreditation Business Unit.

Clear- cuts: a type of one-shot regeneration felling, when all trees of an area larger than 0,3 ha are cut.

Employees: employees in occupational relationship with an owner, or with a company carrying out forest operations on the basis of a contract with the owner, tradesmen or contractual partners directly hired to carry out forest operations or any other persons carrying out forestry work in the owner's forest.

Forest manager: A person who owns and manages, or has the exclusive right to manage a forest property that is subject of FSC certification.

Forest resources: All benefits of forest, timber and non-timber products of forest.

Forest Management Operation (FMO)

For the purpose of this standard the thresholds for SLIMF, medium and large FMO-s is following:

SLIMF FMO-s: a) FMO-s managing forest area below 500 ha
                                  b) FMO-s where the rate of harvest is less than 20% of mean annual increment and total annual harvest is less than 5000 cbm.

medium size FMO-s: FMO-s managing forest area of 500 to 10 000 hectares

large size FMO-s: FMO-s managing forest area over 10 000 hectares

High conservation value forest (HCVF): Forest with following attributes: natural species composition* corresponding with site conditions, differentiated (natural) spatial and age structure, natural biodiversity, and natural dynamics of ecosystem development. Those forests include following categories:

- a) forest areas containing globally regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values (Natura 2000 sites, woodland key habitats and other officially protected areas)
- b) forest areas containing globally, regionally or nationally significant large landscape level forests, contained within, or containing the management unit, where viable populations of most if not all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance.
- c) forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems
- d) forest areas that provide basic services of nature in critical situations (e.g. watershed protection, erosion control)
- e) forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health)
- f) forest areas critical to local communities traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities)

Introduced: artificially introduced species not native in Poland.

Management plan: it comprises of a forest management plan (FMP) and forest management guidelines (FMG).

Natural forest: a natural forest influenced by human interventions in the past (especially by selective harvesting and grazing), but not established (through planting or sowing). Its tree species composition and spatial and age structure mostly correspond to the site condition, and partially can diverge, for example due to spontaneous development that has occurred in changed conditions.

Owner: a forest owner, or a forest management body authorized by the owner, or an administrative body managing a single forest management unit.

Plantation: planting of appropriate species, sorts or race of trees serving for industrial (agrocultural) production of special forest products (assortment of wood) on a site which, due to natural production potential or its artificial maintaining on a high level, can provide peak yield of appropriate volume and quality in a short time, for the rotation period of forest plantations is relatively short. These artificial ecosystems par excellence require systematic control of noxious agents

ANNEX II. List of the national and local forest laws, administrative requirements, multilateral environmental agreements, reference to lists of endangered species.

National forest laws and administrative requirements.

- KONSTITUCJA Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997.78.483)
- USTAWA z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zm. tekst jednolity na 1.08.2005, z uwzgl. zmian wniesionych ustawami zm. Prawo Ochrony Środowiska z 18.05.2005 i Prawo Wodne z 3.06.2005)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. Nr 94, poz. 795)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 61, poz. 549)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów tablic (Dz. U. Nr 268, poz. 2665)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 lutego 2002 r. w sprawie zezwoleń na przewożenie przez granicę państwa określonych roślin i zwierząt. (Dz. U. Nr 39, poz. 357)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie gatunków zwierząt chronionych wyrządzających szkody, za które odpowiada Skarb Państwa. (Dz. U. Nr 205, poz. 1732)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 września 2002 r. w sprawie zakresu wykroczeń, za które uprawnieni pracownicy Lasów Państwowych, pracownicy parków narodowych oraz strażnicy łowieccy są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. (Dz. U. Nr 174, poz. 1432)
- USTAWA z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony i zbioru płodów runa leśnego oraz zasad lokalizowania pasiek na obszarach leśnych. (Dz. U. z 1999 r. Nr 6, poz. 42)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 16 sierpnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. (Dz. U. Nr 73, poz. 824)

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. (Dz. U. z 1999 r. Nr 3, poz. 16)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. (Dz. U. z dnia 7 września 1992 r.; nr 67 poz. 337.)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu. (Dz. U. Nr 99, poz. 905)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 stycznia 2003 r. w sprawie stanowisk, stopni służbowych oraz zasad wynagradzania w Służbie Leśnej (Dz. U. Nr 11, poz. 123)
- USTAWA z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym. (Dz. U. Nr 73, poz. 761)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wzorów wniosków o wydanie świadectwa pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. Nr 86, poz. 802)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wzorów świadectw pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. Nr 86, poz. 803)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 18 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać leśny materiał rozmnożeniowy (Dz. U. Nr 31, poz. 272)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać leśny materiał podstawowy (Dz. U. Nr 100, poz. 1026)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. Nr 67, poz. 621)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie wykorzystywania leśnego materiału rozmnożeniowego poza regionem jego pochodzenia (Dz. U. Nr 84, poz. 791)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie podmiotów upoważnionych do przeprowadzania testów i oceny leśnego materiału podstawowego oraz badań leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. Nr 97, poz. 975)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu przeprowadzania testów leśnego materiału podstawowego (Dz. U. Nr 94, poz. 928)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez dostawców dokumentacji w zakresie obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym (Dz. U. Nr 94, poz. 929)
- USTAWA z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym. (Dz. U. Nr 200, poz. 1682)
- USTAWA z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju. (Dz. U. Nr 97, poz. 1051 - zm. Dz. U. Nr 113, poz. 1068 z 2003r.)
- USTAWA z dnia 31 marca 2004 r. o klasyfikacji drewna surowego nieobrobionego (Dz. U. Nr 93, poz. 886)
- USTAWA z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588)
- USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Tekst ujednolicony na podstawie Dzienników Ustaw: z 2001 r. Nr 62, poz. 627 (tekst pierwotny) i Nr 115, poz. 1229; z 2002 r. Nr 74, poz. 676 Nr 113, poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717, Nr 80 poz. 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 91, poz.

- 875, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1263, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2784, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 62, poz. 552, Nr 113, poz. 954, Nr 130, poz. 1087 i Nr 132, poz. 1110.
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych. (Dz. U. Nr 155, poz. 1298)
  - ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i sposobu ich przedstawiania. (Dz. U. Nr 100, poz. 920; zm. Dz. U. Nr 113, poz. 1075 z 2003)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania instrukcji szkoleniowej w zakresie zapewnienia wymogów ochrony zwierząt oraz roślin w toku szkolenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na poligonach. (Dz. U. Nr 137, poz. 1157)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. (Dz. U. Nr 165, poz. 1359)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz sposobu uiszczania opłat (Dz. U. Nr 50, poz. 435)
  - OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 30 marca 2002 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzonej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie określenia wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie. (Dz. U. Nr 15, poz. 164)
  - USTAWA z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. (Dz. U. Nr 112, poz. 1198)
  - USTAWA z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych. (Dz. U. Nr 11, poz. 95)
  - USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. (Dz. U. Nr 62, poz. 628)
  - USTAWA z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)
  - USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. (Dz. U. Nr 100, poz. 1085)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 listopada 2001 r. w sprawie stwierdzenia kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami. (Dz. U. Nr 140, poz. 1584)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów. (Dz. U. Nr 220, poz. 1858)
  - Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, tekst jednolity z uwzględnieniem ustawy zmieniającej z 3.06.2005 (Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229 (tekst pierwotny) i Nr 154, poz. 1803, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 130, poz. 1112, Nr 233, poz. 1957 i Nr 238, poz. 2022, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 165, poz. 1592, Nr 190, poz. 1865 i Nr 228, poz. 2259, z 2004 r. Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1206 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 85, poz. 729 i Nr 130, poz. 1087.)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. (Dz. U. Nr 204, poz. 1728)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284)

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 6 listopada 2002 r. w sprawie metodyk referencyjnych badania stopnia biodegradacji substancji powierzchniowoczynnych zawartych w produktach, których stosowanie może mieć wpływ na jakość wód. (Dz. U. Nr 196, poz. 1658)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. (Dz. U. Nr 241, poz. 2093)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 4, poz. 44)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne. (Dz. U. Nr 232, poz. 1953)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16, poz. 149)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami. (Dz. U. Nr 239, poz. 2036)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 168, poz. 1763)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu i trybu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz warunków korzystania z wód regionu wodnego (Dz. U. Nr 126, poz. 1318)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów (Dz. U. z 2005 r. Nr 7, poz. 55)
- OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. (Dz. U. Nr 121, poz. 1266)
- OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rybactwie śródlądowym. (Dz. U. Nr 66, poz. 750)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 12 listopada 2001 r. w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie. (Dz. U. Nr 138, poz. 1559)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 17 stycznia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz. U. Nr 17, poz. 160)
- USTAWA z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Program dla Odry - 2006". (Dz. U. Nr 98, poz. 1067)
- USTAWA z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 22 maja 2002 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa. (Dz. U. Nr 65, poz. 595)
- USTAWA z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie wzoru wniosku o przyznanie płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt oraz zawartości planu tego działania (Dz. U. Nr 181, poz. 1878)

- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 29 czerwca 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 158, poz. 1652)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na pomoc techniczną dla jednostek organizacyjnych i organów realizujących zadania związane z rozwojem obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 198, poz. 2036)
- USTAWA z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898)
- USTAWA z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu. (Dz. U. Nr 89, poz. 991)
- USTAWA z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 91, poz. 876)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 1 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania. (Dz. U. Nr 60, poz. 616)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie (Dz. U. z 2003 r. Nr 8, poz. 100)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz. U. Nr 168, poz. 1643)
- USTAWA z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. Nr 137, poz. 1299)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie rejestracji odmian i udzielania ochrony wyłącznego prawa do odmiany oraz wytwarzania i kontroli materiału siewnego. (Dz. U. Nr 108, poz. 1184)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 8 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania oraz jakości materiału siewnego (Dz. U. Nr 59, poz. 565)
- USTAWA z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300)
- USTAWA z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68)
- OBWIESZCZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. (Dz. U. Nr 112, poz. 982)
- OBWIESZCZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 24 października 2000 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne. (Dz. U. Nr 100, poz. 1086)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków. (Dz. U. Nr 38, poz. 454)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 18 maja 2001 r. w sprawie materiałów geodezyjnych i kartograficznych oznaczanych klauzulą "poufne". (Dz. U. Nr 56, poz. 589)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 15 maja 2001 r. w sprawie określenia rodzajów map, materiałów fotogrametrycznych i teledetekcyjnych, stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, których rozpowszechnianie, rozprowadzanie oraz reprodukcowanie w celu rozpowszechniania i rozprowadzania wymaga zezwolenia, oraz trybu udzielania tych zezwoleń. (Dz. U. Nr 56, poz. 588)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego. (Dz. U. Nr 115, poz. 1209)
- OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 21 listopada 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 207, poz. 2016)

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 75, poz. 690)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie. (Dz. U. z dnia 28 października 1997 r.)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 43, poz. 430)
- ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I BUDOWNICTWA z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. (M.P. z dnia 24 stycznia 1995 r.)
- OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 30 marca 2002 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo łowieckie. (Dz. U. Nr 42, poz. 372)
- USTAWA z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Prawo łowieckie (Dz. U. Nr 172, poz. 1802)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. Nr 45, poz. 433)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. Nr 48, poz. 459)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. (Dz. U. Nr 194, poz. 1640)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (Dz. U. Nr 89, poz. 841)
- USTAWA z dnia 12 lipca 1995 r. o ochronie roślin uprawnych (tekst jednolity) (Dz. U. z dnia 14. 10. 2002 poz. 1398, Dz. U. nr171 poz.1398.)
- USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. (Dz. U. z 1991 r. Nr 81, poz. 351, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 89, poz. 414, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 111, poz. 725, Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 113, poz. 1207, z 2002 r. Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984.)
- Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. 2001 r nr 73 poz. 764 z 18 lipca 2001 r.)
- USTAWA z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. (Dz. U. z dnia 23 września 1997 r.)
- USTAWA z dnia 6 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt. (Dz. U. Nr 135, poz. 1141)
- USTAWA z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze. (Dz. U. z dnia 1 marca 1994 r.)
- USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze. (Dz. U. Nr 110, poz. 1190)
- USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93, Zmiany: Dz. U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr

- 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191 oraz z 2001 Nr 11, poz. 91)
- OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW z dnia 9 października 2000 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego. (Dz. U. Nr 98, poz. 1071)
  - USTAWA z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177)
  - USTAWA z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086)
  - USTAWA z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. Nr 80, poz. 721)
  - USTAWA z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128)
  - USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. KODEKS PRACY (tekst jednolity: Dz. U. 1998 r. Nr 21 poz. 94, zmiany: Dz.U.1998.113.717 art. 5; Dz.U.1996.24.110 art. 1; Dz.U.1998.106.668 art. 31; Dz.U.1999.99.1152 art. 1; Dz.U.2000.19.239 art. 2; Dz.U.2000.43.489 art. 39; Dz.U.2000.107.1127 art. 1; Dz.U.2000.120.1268 art. 17; Dz.U.2001.28.301 art. 1; Dz.U.2001.52.538 art. 1; Dz.U.2001.99.1075 art. 1; Dz.U.2001.128.1405 art. 1; Dz.U.2001.154.1805 art. 1; Dz.U.2001.11.84 art. 41; Dz.U.2002.74.676 art. 159; Dz.U.2001.111.1194 art. 5; Dz.U.2002.196.1660 pkt 1; Dz.U.2002.135.1146 art. 1, art. 6; Dz.U.2001.123.1354 art. 37; Dz.U.2002.135.1146 art. 1; Dz.U.2002.199.1673 art. 39; Dz.U.2002.200.1679 art. 11; Dz.U.2001.128.1405 art. 1; Dz.U.2002.135.1146 wynik. z art. 6)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA z dnia 19 marca 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze przenośników. (Dz.U.1954.13.51)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem. (Dz.U.1954.29.115; zmiany:Dz.U.1971.23.216; Dz.U.1999.75.846)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 29 listopada 1995 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z zakresu gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 147, poz. 716)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U.1996.62.285)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej. (Dz.U.1996.62.287)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby. (Dz.U.1996.62.288)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy. (Dz.U.1996.69.332)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 1 lipca 1996 r. w sprawie wprowadzenia zakazu stosowania, obrotu i transportu niektórych niebezpiecznych substancji chemicznych. (Dz.U.1996.86.393)
  - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U.1997.129.844)

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ z dnia 12 stycznia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze ciągników, maszyn, narzędzi i urządzeń technicznych stosowanych w rolnictwie (Dz. U. Nr 12, poz. 51)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy. (Dz.U.1998.115.744)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych. (Dz.U.2000.26.313; zmiany:Dz.U.2000.82.930)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 14 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze obrabiarek do drewna (Dz. U. Nr 36, poz. 409)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych (Dz. U. Nr 99, poz. 896)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1263)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 5 czerwca 2000 r. w sprawie ustalenia wzoru statystycznej karty wypadku przy pracy oraz związanego z nią trybu postępowania. (Dz.U.2000.51.612)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku stosowania niektórych Polskich Norm dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U. nr 148 poz. 974)
- USTAWA z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy. (Dz. U. nr 54 poz. 276 z późniejszymi zmianami)
- ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr 109 poz. 704.)

Multilateral environmental agreements

- KONWENCJA O OCHRONIE GATUNKÓW DZIKIEJ FLORY I FAUNY EUROPEJSKIEJ ORAZ ICH SIEDLISK, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r.
- OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 31 stycznia 1996 r. w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzonej w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 264)
- OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH z dnia 31 stycznia 2000 r. o sprostowaniu błędów. (Dz. U. Nr 12, poz. 154)
- KONWENCJA o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 17)
- KONWENCJA o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 184, poz. 1532)
- OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 8 maja 2002 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o różnorodności biologicznej, sporządzonej w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. Nr 184, poz. 1533)

- PROTOKÓŁ KARTAGEŃSKI sporządzony w Montrealu dnia 29 stycznia 2000 r. o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej, (Dz. U. z 2004 r. Nr 216, poz. 2201)
- OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzonej w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 347)
- KONWENCJA o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencja Waszyngtońska -CITES) z 1973 r. (Dz.U. nr 27, poz.112 i 113 z 1991 r.)
- OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 8 lipca 2002 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych, sporządzonej w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 703)
- KONWENCJA o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.(Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110)
- KONWENCJA o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z dnia 29 marca 1978 r.)
- KONWENCJA w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dziennik Ustaw 1976 nr 32, poz. 190)
- POROZUMIENIE o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1112)
- DYREKTYWA RADY 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- DYREKTYWA RADY 81/854/EWG z dnia 19 października 1981 r. dostosowująca, w związku z przystąpieniem Grecji, dyrektywę 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- DYREKTYWA KOMISJI 91/244/EWG z dnia 6 marca 1991 r. zmieniająca dyrektywę Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- DYREKTYWA RADY 94/24/WE z dnia 8 czerwca 1994 r. zmieniająca załącznik II do dyrektywy 74/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- DYREKTYWA KOMISJI 97/49/WE z dnia 29 lipca 1997 r. zmieniająca dyrektywę Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
- DYREKTYWA RADY 97/62/WE z dnia 27 października 1997 r. dostosowująca do postępu naukowo - technicznego dyrektywę 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
- DYREKTYWA NR 2000/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
- DECYZJA NR 2455/2001/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 20 listopada 2001 r. ustanawiająca wykaz priorytetowych substancji w dziedzinie polityki wodnej oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE
- ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1808/2001 z dnia 30 sierpnia 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady dotyczące wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 349/2003 z dnia 25 lutego 2003 r. zawieszające wprowadzanie do Wspólnoty okazów niektórych gatunków dzikiej fauny i flory
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1497/2003 z dnia 18 sierpnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi
- ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 2152/2003 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 17 listopada 2003 r. dotyczące monitorowania wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska naturalnego we Wspólnocie (Forest Focus)
- KONWENCJA dotycząca inspekcji pracy w przemyśle i handlu, przyjęta w Genewie dnia 11 lipca 1947 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 72 poz.450)

- KONWENCJA nr 119 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca zabezpieczenia maszyn, przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1963 r. (Dz. U. z 1977 r. Dz. U. nr 14. poz.53)

Reference to lists of endangered species

- Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce. Red. Z. Głowaciński, J. Nowacki, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2004
- Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. (2 części +CD-ROM. Red. Z. Głowaciński. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002
- Lista roślin zagrożonych w Polsce. Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. (red.) 1992.
- Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce, Red. Z. Głowaciński, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2001
- Polska czerwona księga roślin, Red. R. Kaźmierczakowa, K. Zarzycki, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2001

In case there was published red list of endangered plants, mushrooms or animals in the region (e.g. wojewodship) than species listed there shall be considered as those from Polish Red Lists.